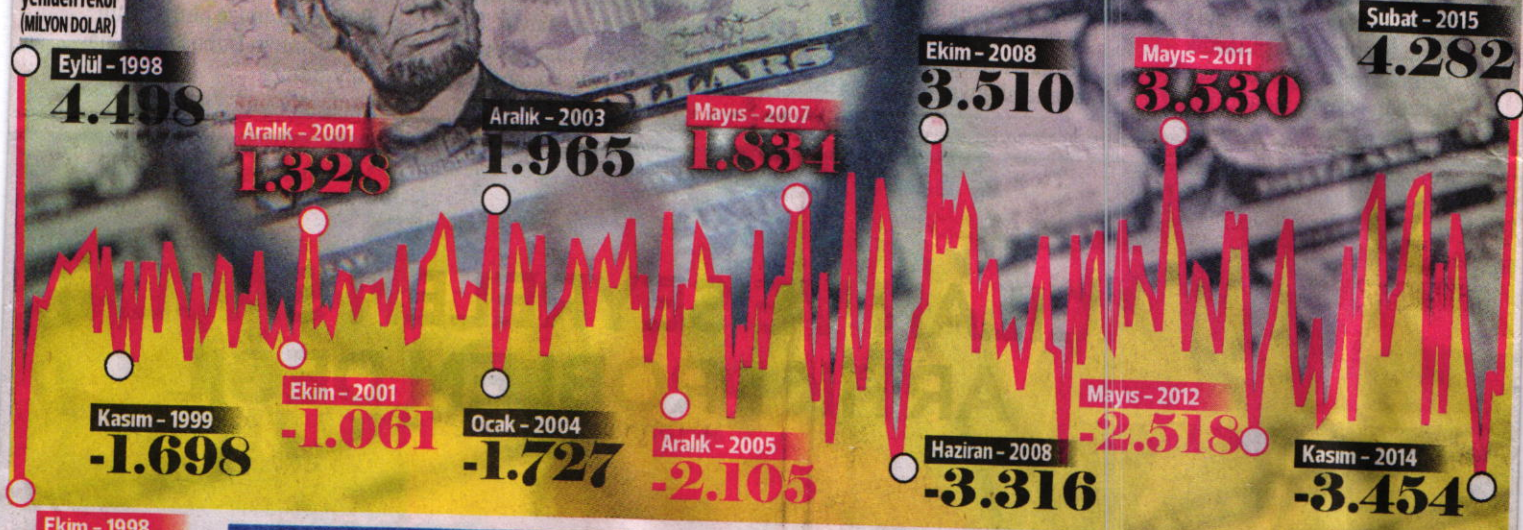

NET HATA NOKSAN 4.3 MİLYARLA 17 YILIN REKORUNU KIRDI BU NEYİN HATASI?

17 yılın ardından net hata noksanda yeniden rekor (MİLYON DOLAR)

Ekim - 1998
-4.855

Cari açık 3.2 milyar dolar ile beklentileri aşsa da daha yüksek çıkmasını engelleyen tek şey 17 yılın rekoru 4.3 milyar dolarlık nereden geldiği bilinmeyen para girişi oldu. Merkez'in rezervleri ise 1.1 milyar dolar eridi.

Şebnem TURHAN

CARİ açık şubatta 3.2 milyar dolar ile 2.7 milyar dolar seviyesindeki beklentinin üzerinde gerçekleşse de hızlanan altın ihracatının yanı sıra 4.3 milyar dolarlık kaynağı belirsiz para girişinin olumlu katkısıyla geçen yılın aynı ayına göre geriledi. 12 aylık birikimli cari açık ise ocaktaki 42.9 milyar dolardan 42.8 milyar dolara inerek dört yılın en düşük rakamını gördü. Kaynağı belirsiz para girişini gösteren net hata noksan kaleminde 4.3 milyar dolarlık rekor para girişi yaşandı. Bu 1998'in eylül ayında görülen 4.5 milyar dolarlık girişin ardından en yüksek rakam. Merkez Bankası'ndan başka hiç kimsenin nereden geldiğini bilmediği paranın bu kadar yüksek miktarda olmasının nedenlerinin başında ise şubatta dolar kurunun Türk Lirası karşısında kırıldığı rekorlar geliyor. Türk Lirası'nın değer kaybetmesi parayı Türkiye'ye çekmesinin yanı sıra içeride de yastukaltı dolarların da ortalığa çıkması etkili.

2 AYLIK CARİ AÇIK

Merkez Bankası'nın dün açıkladığı verilere göre yılın ilk iki ayında cari açık 5.2 milyar dolar oldu. Büyümenin yavaşlaması ve petrol fiyatlarındaki düşüşün Türkiye'nin enerji maliyetine olumsuz etkisinin azalmaya devam

etmesiyle cari açığın önümüzdeki dönemde de düşüşünü sürdürmesi bekleniyor. Merkez Bankası'nın dünkü cari açık açıklamasında ise kümülatif cari açıktaki düşüş için "Bu gerilemede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 346 milyon dolar azalarak 3.14 milyar dolara düşmesi ve net hizmet gelirlerinin 38 milyon dolar artarak 724 milyon dolara yükselmesi etkili olmuştur. Ancak, birincil gelir açığının 238 milyon dolar artarak 853 milyon dolara yükselmesi cari işlemler açığında görülen gerilemeyi sınırlandırmıştır" denildi.

ALTIN ETKİSİ

Merkez Bankası'ya yönelik eleştirilerin arttığı ve doların rekor üstüne rekor kırıldığı şubatta 4.3 milyar dolar kaynağı belirsiz para girerken finans piyasalarından ise 4.2 milyar dolarlık para çıkışı yaşandı. Bono ve tahvilden 1.5 milyar dolar, ticari kredilerde 1 milyar dolar, bankaların borç ödemesiyle de 2.5 milyar dolar uçtu. Merkez Bankası'nın sık sık ihalelerle dolar satmasıyla da resmi rezervler 1.1 milyar dolar azaldı. Yurtdışı bankaların getirdiği 1.5 milyar dolarlık mevduata ise çıkışlara rağmen etkili olamadı. Bu arada parasal olmayan altın kalemi altında, net altın ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre 932 milyon dolar artarak 1.5 milyar

Net hata noksan nedir?

ÖDEMELER dengesine ilişkin verilerin derlenmesinde ortaya çıkan hatalar ve eksikliklerin ödemeler dengesi tablosunda gösterildiği kaleme net hata ve noksan adı veriliyor. Bu kalemin oluşmasının nedenleri ise şöyle

- 1 İhraç edilen malın karşılığının başka bir dönemde giriş yapması
- 2 Gümrük beyanlarındaki yanlışlıklar veya hatalar
- 3 Gelirlerin kayda girmemesi, finansmanın kayıtdışı gerçekleşmesi
- 4 Bazı anketlerde ölçüm hatası yapılması.

dolara yükseldi. Öte yandan Merkez Bankası Başkanı Erdem Başçı'nın da önceki gün belirttiği üzere cari açığa iyileşmenin martta geçici olarak duraksaması bekleniyor. Başçı Merkez Bankası Genel Kurulu'nda "Mart ayında otomotiv ithalatındaki artış nedeniyle cari açıktaki iyileşme geçici olarak duracak" demiş ve petrol fiyatlarındaki düşüşün desteğiyle mart sonrasında cari açıktaki iyileşmenin devam edeceğini belirtmişti.

ECE 2.
Sİ'NDEN

Gabriela STEY,